

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

מאמר
ואכלתם אכול ושבוע – ה'תשל"ח

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לאור לש"פ צו, שבת הגדול, חי ניסן, ה'תשע"ח

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושמונה לבריאה

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ צו, שבת הגדול הבעל"ט, הננו מוציאים לאור (בהוצאה חדשה ומתוקנת) מאמר ד"ה ואכלתם אכול ושבו ע גו' שנאמר במוצאי ש"פ צו, ט"ז אדר-שני ה'תשל"ח (לפני ארבעים שנה), הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתב (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

ב' ניסן, ה'תשע"ח,
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2018 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5778 • 2018

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

תוכן המאמר

ואכלתם אכול – שגם לאחרי שלימות הבירור (שהו"ע האכילה, בירור ניצוצות הקדושה שבדצ"ח שהם נעלים יותר), יהי' לעתיד לבוא בירור נוסף, לפי ערך העילוי דלעת"ל שהוא באופן ד"להפליא", הפרשה והבדלה לגמרי מסדר השתלשלות – פנימיות עתיק.

וקשור עם מ"ש זה קרבן אהרן – שזהו ע"ד תמיהת שמשון מהאוכל יצא מאכל, שאהרן (כה"ג, שנמשח בשמן המשחה), שאוכל כל הקרבנות (לבררם ולהעלותם כו', בגלל שהוא בעצמו כבר מבורר בתכלית), צריך בעצמו להקריב קרבן ולהתעלות עי"ז בעילוי שלא בערך.

ואף שקרבן אהרן הי' כבר בזמן המשכן וביהמ"ק, וגם עכשיו בעבודת כל אחד מישראל – הרי זה רק הכנה ומעין הענין דואכלתם אכול שיהי' לעתיד לבוא בעילוי שבאין ערוך.

וכמו בפורים, שמצד גודל מעלתו לא יבטל כשרגא בטיהרא לגבי הגילויים דלעתיד לבוא – הרי זה רק הכנה ומעין ההעילוי דפורים גופא כפי שיהי' לעתיד לבוא (ע"ד מעלת האמונה לעתיד לבוא לגבי האמונה דעכשיו, שלעתיד לבוא תומשך באופן של ידיעה).

אמנם, העילוי דלעתיד לבוא – הן בנוגע לפורים והן בנוגע לענין דואכלתם אכול – נפעל דוקא ע"י מעשינו ועבודתינו בזמן הזה, כשם שהעילוי דפורים בא דוקא עי"ז שהיו תחילה במעמד ומצב דעבדי אחשוורוש, וכמו בענין ההלכות, שגם הם לא יבטלו לעתיד לבוא, שעל ידם נעשה בירור התחתון – דירה לו ית' בתחתונים.

בס"ד. מוצאי ש"פ צו, ט"ז אדר-שני, ה'תשל"ח

(הנחה בלתי מוגה)

ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם הוי' אלקיכם אשר עשה עמכם להפליא¹. הנה על פסוק זה הוא הדרוש הראשון של רבינו הזקן (כפי שסידר הצ"צ²) בלקו"ת דפרשת צו³, ומתחיל לבאר: הנה ענין כוונת האכילה כו' (שהרי ואכלתם אכול ושבוע הו"ע האכילה). ובהתחלת הסעיף שלאח"ז מבאר הקשר לפ' צו, שמכ"ז יובן ג"כ המדרש רבה פ' צו⁴ ע"פ זה קרבן אהרן כו' ביום המשח אותו, זה שאמר הכתוב ויאמר להם מהאוכל יצא מאכל כו' (כדלקמן ס"ג). וידוע הדיוק בפסוק ואכלתם אכול ושבוע גו', דלכאורה צריך ביאור גדול, מהו גדול ההפלאה דואכלתם אכול ושבוע שיהי' לעתיד לבוא, שזהו ענין גדול ומופלא כל כך עד שאומרים על זה אשר עשה עמכם להפליא, דלכאורה הרי זה ענין שהי' בזמן שביהמ"ק הי' קיים בכלל, ובכללות יותר, כאשר בחוקותי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם, שאז ונתתי גשמיכם בעתם גו' ואכלתם לחמכם לשובע⁵, ואילו בפסוק זה שמבאר הפלאת הענינים דלעתיד לבוא, נאמר שהענין דאשר עשה עמכם להפליא יתבטא בכך שאכלתם אכול ושבוע.

ב) ומבאר בזה⁶, שהדיוק הוא ואכלתם אכול, והיינו, שדבר שכבר נאכל (אכול) ונתברר, יתוסף בו בירור נעלה יותר, והיינו, שאע"פ שגם הבירור הקודם הי' בשלימות, שלכן נקרא בשם "אכול", מ"מ, יהי' בו עוה"פ ענין של אכילה ובירור. וכיון שדבר המבורר בתכלית השלימות במשך שיתא אלפי שני דהוה עלמא¹⁰ צריך עוד בירור נעלה יותר, הרי מובן, שזהו בגלל שצריך להגיע לדרגא וענין נעלה יותר שלא בערך.

(1) יואל ב, כו.

(2) ראה מכתב כ"ק אדמו"ר הצ"צ בהוספות ללקו"ת (הוצאת קה"ת) ד, א. אגרות-קודש שלו ע' מב ואילך. מכתב כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ — נדפס בהוספות ללקו"ת שם, ב. אגרות-קודש שלו ח"ד ע' תקסב.

(3) ז, א.

(4) ז, ד.

(5) פ"ח, ב.

(6) פרשתנו ו, יג.

(7) ספר שופטים יד, יד.

(8) בחוקותי כו, ג"ה.

(9) לקו"ת שם (ז, ג ואילך). וראה גם מאמרי אדה"ז: הנחות הר"פ ע' סא ואילך; תקס"ז ע' רנא ואילך; נביאים ע' רמו ואילך. אוה"ת צו ח"ד ע' תתקסד ואילך. ד"ה הנ"ל תשמ"ז. וראה גם המשך תער"כ ח"ב ע' א'נח ואילך. ד"ה לא הביט תשכ"א (סה"מ תשכ"א ע' רכו ואילך).

(10) ר"ה לא, א.

והענין בזה, דהנה, כוונת האכילה (גם בפשטות, ובפרט ע"פ המבואר בלקו"ת) היא שעל ידה נעשה חיבור הנשמה והגוף, והיינו, שנמשך מהנשמה בגוף, ועד שנמשכת דרגא שלמעלה יותר גם מהנשמה, שלכן, כדי לפעול קישור הנשמה בגוף, יש צורך בענין האכילה דוקא, שאף שאוכל דברים שהם ממין החי, וגם למטה יותר, ממין הצומח ועד למין הדומם, שהם למטה מדרגת המדבר, היינו, למטה מגוף האדם [שזהו מין המדבר — הגוף*], ועאכו"כ למטה מדרגת הנשמה, מ"מ, יש בזה ענינים ודרגות שלמעלה מגוף האדם ולמעלה אפילו מהנשמה. וכידוע¹¹ הביאור בזה מדברי האריז"ל¹² על הפסוק¹³ כי לא על הלחם לבדו יחי' האדם כי על כל מוצא פי הוי' יחי' האדם, דלכאורה אינו מובן, הרי מוצא פי הוי' ישנו גם באדם, ועאכו"כ בבנ"י שנקראים בשם אדם¹⁴ ע"ש אדמה לעליון¹⁵, ומהו הצורך במוצא פי הוי' שבלחם, שכולל כל עניני מזון¹⁶, ויתירה מזה, שכולל כל עניני צרכי אדם¹⁷, שהם מדצ"ח. אך הענין הוא, שמזה גופא שדצ"ח נמצאים למטה מטה יותר, מוכח, שיש בהם ניצוצות קדושה נעלים יותר (בדומם יותר מאשר בצומח וחי, ועד"ז בכללות הדצ"ח יותר מאשר במדבר), ולכן לא מספיק המוצא פי הוי' שבאדם כדי שיחי' האדם, אלא יש צורך במוצא פי הוי' שישנו בלחם כו'. ומזה מובן, שכאשר משתמש בעניני העולם, עולם מלשון העלם והסתר¹⁸, ועאכו"כ כשבעולם גופא משתמש בעניני דצ"ח שלמטה מדרגת המדבר, הנה דוקא עי"ז מגיע לעילוי נעלה יותר. ובלשון הידוע, שהירידה היא צורך עלי', וכמבואר בזה¹⁹ (ומובן גם בפשטות), שהעלי' צריכה להיות למעלה יותר מהמקום שמשם היתה הירידה, כדי שיהי' ריוח ויתרון ע"י הירידה, ועאכו"כ כשהירידה היא מאיגרא רמה לבירא עמיקתא²⁰, כמו הירידה מדרגת הנשמה שהיא חלק אלקה ממעל ממש²¹, עד לדרגת הדומם, ודומם של עולם העשי' הזה הגשמי וגם החומרי.

* כשאוכל בשר בהמה וכו' נעשה בשר (ודם וכו') אדם, והאוכל הוא: השיניים כו' ואברי העיכול — גוף האדם.

11) לקו"ת פרשתנו יג, ב.	יז. ויקרא ג, יא.
12) לקו"ת תורה להאריז"ל עקב ח, ג.	17) ראה סנהדרין לח, א.
13) עקב שם.	18) לקו"ת שלח לז, ד. ובכ"מ.
14) יבמות סא, רע"א.	19) ראה לקו"ת בלק עג סע"א. סה"מ
15) ספר עשרה מאמרות מאמר אם כל חי	תש"ו ע' 64 ואילך.
ח"ב פל"ג. של"ה ג, א. ועוד.	20) לשון חז"ל — חגיגה ה, ב.
16) ראה פרש"י ויצא לא, נד. אמור כא,	21) תניא רפ"ב.

והנה גם כשישנו ענין האכילה (אכול) בכל כוונותי' ופועלת פעולתה כפי בשלימות, הרי זו שלימות שהיא בערך לסדר ההשתלשלות כפי שהוא עכשיו, משא"כ לגבי לעתיד לבוא, שאז יהי' הענין דאשר עשה עמכם להפליא, להפליא מלשון פלא²² וגם מלשון הפרשה²³, היינו, באופן של הפרשה והבדלה לגמרי מכל סדר ההשתלשלות. ובלשון הקבלה, כמובא בלקו"ת²⁴ מפע"ח²⁵ שכל עניני ההמשכות וההשפעות בכל סדר השתלשלות עכשיו בזמן הזה הם מחיצוניות עתיק (שגם זה אמנם בחי' עתיק, אבל רק חיצוניות עתיק), ואין זה בערך לזמן דלעתיד לבוא, שאז יהיו השפעות והמשכות וגם גילוי פנימיות עתיק (כמבואר בכ"מ²⁶ שבעתיק גופא הפנימיות היא שלא בערך לגבי החיצוניות). וזהו כללות הענין דלהפליא (פלא שלמעלה מאל"ף, מלשון אולפנא), כי, בכתר גופא יש שני חצאי הכתר²⁷, והיינו, שישנו ענין הכתר כפי שיש לו שייכות לאל"ף מלשון אולפנא ולימוד, שזהו בחי' אריך אנפין (שעם היותו בחי' אריך, הרי זה עדיין באופן של אנפין), אבל יש ענין נעלה יותר בכתר, שאינו שייך לצירוף דאל"ף מלשון אולפנא, אלא להצירוף דפלא, שהוא באופן של הפרשה והבדלה, שזוהי בחי' עתיק, שפירושו שנעתק לגמרי²⁸.

ועז"נ ואכלתם אכול, שבזה מתבטא גודל הענין דלעתיד לבוא, שלאחרי שלימות כל הברורים ע"י מעשינו ועבודתנו במשך השיתא אלפי שני דהוה עלמא, עד שבאים לשלימות שמתגלה הענין דלעתיד לבוא (שזה גופא הוכחה שכבר הי' הענין דאכול, ענין הברורים, בתכלית השלימות), אזי תהי' עוד עלי', ועלי' שבאין ערוך. וזהו ואכלתם אכול, שבענין דאכול תהי' עוד הפעם אכילה, והיינו, שכשם שענין האכילה עכשיו ממשיך ענינים שהם שלא בערך לדרגת האדם (דכיון שעניני האכילה הם שלא בערך למטה מטה, לכן באים על ידם למעלה מעלה שלא בערך), שלא בערך אפילו לגבי שרשו ומקורו שמשם ירד כו' (כנ"ל), כך גם ע"י ענין האכילה דלעתיד לבוא (ואכלתם אכול) יתוסף בהשלא

22 רד"ק ומצו"צ עה"פ.

23 תדבאר פ"כ. לקו"ת שבהערה 4. וראה לקו"ת נצבים מו, א (ושם: ואפשר שהם ענין אחד כי מה שהוא מופרש ומובדל הרי זה כענין הפלא שהוא ג"כ ענין המכוסה ונעלם ואינו מושג).

24 שה"ש נ, ריש ע"ג. נא, ג ואילך.

25 שער הק"ש רפט"ו.

26 ראה אוה"ת במדבר (שבועות) ס"ע פה. סה"מ תרנ"ב ס"ע לח. המשך תער"ב ח"ג ע' א'תלט. וראה ד"ה באתי לגני תשמ"ח פרק ז (תו"מ סה"מ באתי לגני ח"ב ע' תריד).

27 ראה אמרי בינה שער הק"ש פט"ב. אוה"ת נצבים ע' א'רלה. סה"מ תרע"ח ס"ע שפו ואילך.

28 ראה תו"א מג"א צח, ג. לקו"ת אמור

לא, ד. ר"ה סא, ג. ובכ"מ.

בערך גופא, שבכל עניני העבודה שבסדר השתלשלות יתוסף שלא בערך נעלה יותר, בדוגמת השלא בערך דפנימיות עתיק לגבי חיצוניות עתיק.

ג) **וענין** זה קשור גם עם מ"ש בפרשתנו⁶ זה קרבן אהרן גוי, כנ"ל (ס"א) מלקו"ת⁴, שמכ"ז יובן ג"כ המדרש רבה פ' צו על הפסוק⁵: זה שאמר הכתוב⁷ ויאמר להם מהאוכל יצא מאכל כו', והי' שמשון תמי' בלבו, ארי (טורף ו)אוכל כל החיות, ועכשיו יצא ממנו מאכל (שמגויית הארי' רדה הדבש²⁹, לאחר שנתעבד ונשתנה ונעשה מאכל חדש באופן נעלה שלא בערך), כך אהרן אוכל כל הקרבנות, ועכשיו יצא ממנו קרבן, ואיזהו, זהו קרבן אהרן כו'. ומבאר בלקו"ת התמיהה שבזה, כי, אהרן הוא זה שמקריב את כל הקרבנות, שע"ז נעשה הברור וההעלאה עד לתכלית השלימות, שהרי ענין הקרבנות הוא באופן שכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים³⁰, וענין הכפרה הוא³¹ מבחי' שלמעלה מסדר השתלשלות, שלכן בכחה לכפר ולמלאות החסרון של כל החטאים (חטא מלשון חסרון³²), כמו הכפרה שע"י התשובה אצל בעלי תשובה. וכיון שע"י הקרבת ואכילת הקרבנות פועל אהרן ענין הברור, הרי זה גופא הוכחה שהוא בעצמו כבר מבורר בתכלית (כפי שמבאר בלקו"ת³³ שמה שהוא בבחי' מברר בודאי שהוא עצמו כבר נתברר בתכלית, ולכן נאמר עליו³⁴ ונחננו מה, שהוא מבחי' שם מ"ה המברר כו'). ואעפ"כ ניתוסף חידוש, זה קרבן אהרן, שגם אהרן עצמו צריך להקריב קרבן, וכיון שקרבן הוא מלשון קירוב (כלשון הידוע מספר הבהיר³⁵), ועד שעולה עד רזא דא"ס³⁶, הרי קרבן אהרן מורה גם על העלי' של אהרן עצמו, והיינו, שאע"פ שגם קודם הקרבת הקרבן הי' אהרן בתכלית השלימות, ועד שעל ידו היתה עליית כל הקרבנות וכפרת הבעלים ע"י אכילתו, מ"מ, עליו להתעלות לדרגא נעלית יותר, ובאופן שלא בערך, שזהו"ע זה קרבן אהרן.

וממשיך הכתוב לבאר טעם הדבר: (זה קרבן אהרן גוי) ביום המשח אותו. ובהקדים, שעיקר הכתוב זה קרבן אהרן מדבר בחביתי כהן גדול דוקא, כי, אע"פ שנאמר זה קרבן אהרן ובניו, שמזה למדים גם חביתי כהן הדיוט³⁷, הרי מ"ש לאח"ז מנחה תמיד, קאי על חביתי כה"ג

34) בשלח טז, ח.

35) סימן מו (קט).

36) ראה זח"ב רלט, א. ח"ג כו, ב.

37) ראה מנחות נא, ב.

29) שופטים שם, ט.

30) פסחים נט, ב. וש"נ.

31) ראה לקו"ת אחרי כו, ג.

32) ראה לקו"ת מטות פב, א. ועוד.

33) פרשתנו שם ז, סע"ד ואילך.

דוקא (כפשוטו של מקרא³⁸, וכדרשת רז"ל³⁹), כיון שכהן הדיוט מקריבין חביתין רק ביום שנתמנה, ורק כה"ג מקריב חביתין בכל יום ויום. והנה, החילוק שבין כה"ג לכהן הדיוט הוא, שכה"ג נמשח בשמן המשחה⁴⁰, וכמ"ש בהמשך הפרשה⁴¹ הכהן המשיח תחתיו מבניו. וענין שמן המשחה הוא כמ"ש⁴² שמן משחת קודש, והיינו, שאפילו בחי' קודש, שקאי בכללות על בחי' החכמה, אבל כפי שהיא בבחי' קודש מלה בגרמי⁴³, הנה שמן זה הוא למעלה שלא בערך מבחי' זו, ועד שהוא מושח אותה (שמן משחת קודש). ולכן, ביום המשח אותו, היינו, בשעה שאהרן צריך להמשח בשמן משחת קודש, צריך להקריב קרבן מיוחד, כיון שכל הדרגות שלפנ"ז אינן מספיקות כדי להגיע לבחי' שמן משחת קודש. ועפ"ז מובן בפשטות הטעם שכהן הדיוט אינו מקריב חביתין כה"ג, אע"פ שגם הוא מקריב קרבנות, כי, במנחת חביתין מודגש עיקר הכוונה בענין הקרבת הקרבנות ובירורם, להגיע לדרגא הכי נעלית עד לתכלית העילוי שברזא דא"ס, שזהו"ע שמן משחת קודש, ששייך לכה"ג דוקא.

וזהו גם דיוק הלשון זה קרבן אהרן, זה דייקא⁴⁴, אף שבפסוקים שלפנ"ז ושלפנ"ח בנוגע לשאר הקרבנות נאמר⁴⁵ זאת תורת העולה גו' וזאת תורת המנחה גו' וזאת תורת האשם גו' וזאת תורת זבח השלמים גו', שכולם נאמר זאת, משא"כ כאן נאמר זה. והענין הוא, דהנה, הלשון זה מורה על עצמות ומהות, אמיתת המציאות, שדוקא עליו שייך לומר באמיתות הענין ד"זה"⁴⁶. ולכן נאמר זה קרבן אהרן, היינו, שהענין דקרבן אהרן הוא שעל ידו נמשך בחי' זה. וזהו גם הדיוק במ"ש ביום המשח אותו⁴⁴, אע"פ שחביתי כה"ג קריבין בכל יום ויום, ולא רק ביום הראשון, יום המשח אותו, כי, ההמשכה שע"י זה קרבן אהרן היא מבחי' שלמעלה מכל שינויים, לא שנית⁴⁷, ולכן כל יום ויום הוא בבחי' "יום המשח אותו", ולכן צ"ל בו קרבן מיוחד, נוסף על שאר הקרבנות.

וזהו תוכן הביאור בלקו"ת, שמ"ש ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם ה' אלקיכם (על זה) אשר עשה עמכם להפליא, באופן של הפלאה, הבדלה והפרשה לגמרי, כיון שיהי' הענין דואכלתם אכול

42) תשא ל, כה.

43) זח"ג צד, ב.

44) ראה גם לקו"ת שם ח, ב.

45) פרשתנו שם, ב. ז. שם ד, א. יא.

46) ראה לקו"ת חוקת נו, ד. פ' ראה לב, ג.

47) מלאכי ג, ו.

38) ראה פרש"י עה"פ.

39) ראה שם נ, סע"ב. וראה לקו"ש חכ"ב

ע' 21 ואילך.

40) רמב"ם הל' כלי המקדש פ"ד הי"ב.

41) פרשתנו שם, טו. וראה לקו"ת שם ח,

א ואילך.

(כנ"ל ס"ב), הרי זה בדוגמת זה קרבן אהרן, שענינו שמהאוכל יצא מאכל, היינו, שאהרן שאוכל כל הקרבנות (אכול), הנה הוא עצמו מקריב קרבן (ואכלתם אכול), שזהו ענין של פלא, שלכן הי' שמשון תמי' בלבו, ונקרא בשם חידה, חידת שמשון, כמובא בלקו"ת⁴⁸ שמשון על שמו של הקב"ה נקרא⁴⁹, הנה גם אצלו הרי זה ענין של חידה (פלא), כי, אפילו בדרגות אלקות — עד לדרגת קדש מלה בגרמי', וי"ל בדא"פ אפילו בדרגת יקר, חצי התחתון דכתר⁵⁰ (כמשנת"ל במאמר שלפנ"ז⁵¹) — הרי זה באופן של חידה והפלאה, ובלשון הכתוב: אשר עשה עמכם להפליא.

(ה) **אך** עפ"ז דרוש ביאור, שהרי בדרוש הנ"ל⁵² מבאר בארוכה שהענין דואכלתם אכול גו' והללתם גו' אשר עשה עמכם להפליא (שנאמר בנבואת יואל¹) יהי' רק לעתיד לבוא, שאז יהיו גילויים שלמעלה מסדר השתלשלות כו', ואעפ"כ מקשר זה עם מ"ש בפרשתנו זה קרבן אהרן, שענין זה הי' כבר בשעה שהוקם המשכן, ולאח"ז בכל יום ויום במשכן, ולאח"ז במקדש ראשון ומקדש שני, בזמן שכל הענינים הם בסדר השתלשלות.

(ו) **ויש** לקשר ענין זה עם מה שמצינו עד"ז בענין הפורים⁵³. דהנה, בנוגע לפורים אמרו רז"ל⁵⁴ שגם לעתיד לבוא שכל המועדים בטלים, הנה ימי הפורים לא יבטלו, שנאמר⁵⁵ וימי הפורים האלה לא יעברו גו' וזכרם לא יסוף מזרעם (כפי שמביא הרמב"ם בסיום הלכות מגילה בתור פס"ד בהלכות פורים). ומבואר בזה⁵⁶, שהחידוש דפורים הוא שגילוי האור יהי' ניכר ונרגש גם לגבי גילוי האור דלעתיד לבוא, ולא יהי' כשרגא בטיהרא⁵⁷, כמו כל המועדים שיהיו בטלים לעתיד לבוא, דאף שגם אז יהי' ענין המועדים, שהרי התורה לא תהי' מוחלפת⁵⁸, יהי' זה

54 (ירושלמי מגילה פ"א ה"ה. וראה גם יל"ש משלי רמז תקמד.

55) אסתר ט, כח.

56) תו"א מג"א צ, ד. קיט, ב. שערי אורה שער הפורים נז, א ואילך. אוה"ת מג"א ע' קמא.

57) ראה חולין ס, ב ("מאי אהני").

58) עיקר הט' מי"ג העיקרים (פיה"מ להרמב"ם סנהדרין הקדמה לפרק חלק). וראה רמב"ם הל' יסוה"ת רפ"ט. הל' מלכים פ"א סוף ה"ג.

48) פרשתנו שם ח, א.

49) סוטה י, א.

50) ראה לקו"ת נשא כג, ג. מאמרי אדה"ז

תקס"ד ע' סד. שערי אורה שער הפורים ק, ב. ובכ"מ.

51) ד"ה ליהודים היתה אורה (לעיל ע' 000.

תו"מ סה"מ מועדים — פורים ע' ריג).

52) לקו"ת פרשתנו שם ז, ג, ח, ד.

53) ראה לקמן (ס"ט) שהענין דעד דלא

ידע שבפורים קשור עם ענין הקרבנות שמגיעים עד רזא דא"ס.

באופן דשרגא שבטל באור הטיהרא, ובאופן כזה יהי גילוי אור המועדים (שרגא) לגבי גילוי האור דלעתיד לבוא (בטיהרא), משא"כ גילוי האור דימי הפורים יהי חלוק ונבדל (אויסגעטיילט) גם לגבי גילוי האור דלעתיד לבוא. ונמצא, שמחד גיסא הנה גם עכשיו ישנו ענינם של ימי הפורים בכל שנה ושנה, ואדרבה, משנה לשנה הולך וניתוסף יותר מכמו שהי' בפעם הראשונה, שהרי מעלין בקודש⁵⁹, וכמובן מאגה"ק הידועה⁶⁰ בנוגע לר"ה, ועד"ז בכל עניני השנה, כולל גם ימי הפורים. וביחד עם זה, הנה העילוי של ימי הפורים הוא כמו מעלת האור שיאיר (ובו יתבטא החידוש) דלעתיד לבוא, שלכן גם לעתיד לבוא לא יבטלו ימי הפורים (ע"ד הנ"ל שקרבן אהרן שהי' כבר בזמן המשכן והמקדש כו', הוא כמו הענין דואכלתם אכול גו' להפליא שיהי' לעתיד לבוא).

ז) והענין בזה, דהנה, כללות הסיפור והמצוות דימי הפורים קשור עם מגלת אסתר, שיש בה ב' קצוות, שמחד גיסא, לא נזכר בה שם הוי' (ואפילו לא אחד משאר השמות) בגילוי, כי אם ברמזים, בראשי תיבות וסופי תיבות, גימטריאות וכיו"ב (כמבואר בפע"ח⁶¹ ובכ"מ⁶² בנוגע לכוונות המגילה). ולאידך גיסא, הרי זה מורה על גילוי אור שלמעלה משם הוי'⁶³, כמו הגילוי דלעתיד לבוא (שגם אז לא יבטלו ימי הפורים) שהוא למעלה משם הוי', ועד שזהו ע"ד מ"ש⁶⁴ והי' הוי' לי לאלקים, שבדוגמת שם אלקים עתה לגבי שם הוי', יהי' לעתיד שם הוי' לגבי הגילויים דלעתיד לבוא⁶⁵. וזהו ענין ב' הקצוות שבפורים⁶⁶, שנמשך מבחי' שלמעלה מענין השמות עד למקום תחתון שבו לא מאיר הגילוי דשם הוי', לפעול בירור התחתון — לעשות דירה לו ית' בתחתונים⁶⁷. וע"ד ב' הקצוות שבענין אחשוורוש, שאחרית וראשית שלו⁶⁸, שזה מורה על היותו למעלה מכל הגדר דאחרית וראשית, וביחד עם זה הרי זה באופן שנמשך באחרית וראשית⁶⁹.

59) ברכות כח, א. וש"נ.
 60) סימן יד.
 61) שער הפורים פ"ו.
 62) משנת חסידים מסכת אדר פ"ז.
 63) ראה תו"א שם ק, ב. הוספות קכא, ג.
 64) ויצא כח, כא.
 65) לקו"ת שם ת, ד.
 66) אולי הכוונה, שמצד ב' הקצוות שבפורים, יכולים להיות ימי הפורים גם עכשיו, וביחד עם זה, ענינם הוא הגילוי דלעת"ל. ויתירה מזה, שהגילוי דלעת"ל שמודגש בימי הפורים (כולל העילוי דפורים כפי שיהי' לעת"ל, כדלקמן ס"ח), נעשה דוקא ע"י העבודה דפורים עכשיו בבירור התחתון כו' (כדלקמן ס"ט). — החו"ל.
 67) ראה תנחומא בחוקותי ג. נשא טז.
 68) ב"ר ספ"ג. במדב"ר פי"ג, ו. תניא רפ"ו. ובכ"מ.
 69) מאו"א אות א סעיף קפב.
 69) ראה אוה"ת מגילת אסתר ע' ג.

ועד"ז מצינו ב' קצוות אלו בנוגע להלכות שגם הם לא יבטלו לעתיד לבוא⁷⁰ (כמו ימי הפורים). והענין בזה, דלכאורה צריך ביאור, מאי טעמא דוקא הלכות פסוקות לא יבטלו, ולא ענין השקו"ט שבתורה שלפני ההלכות, שע"ז באים להלכה פסוקה. וא' הביאורים בזה⁷¹, שהענין של הלכה פסוקה נוגע להבירור דמטה מטה ביותר, כמבואר באגה"ק⁷² מה שאמרו רז"ל⁷³ כל השונה הלכות (משנה וברייתא הלכה למשה מסיני) בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא, הלכות דייקא, הלכה פסוקה, כיון שדוקא ע"י הלכה פסוקה יודעים כיצד לברר את המטה מטה והתחתון ביותר. דהנה, מצות תלמוד תורה מקיימים גם ע"י השקו"ט בפלפולא דאורייתא, אע"פ שעדיין לא הגיע לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא⁷⁴. אבל הענין דמצוות מעשיות, כולל הענין דכל מעשיך יהיו לשם שמים⁷⁵ ובכל דרכיך דעהו⁷⁶, הנה כדי לידע מה לעשות בפועל, צריך לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, שזהו ענין ההלכות. והענין בזה, שע"י ההלכות פועלים דוקא במקום ששם הוי' הוא בהעלם והסתר, שזהו כללות ענין הבריאה שעז"נ⁷⁷ בראשית ברא אלקים [ואע"פ שלאח"ז ממשך הכתוב⁷⁸ ביום עשות הוי' אלקים ארץ ושמים, הרי זה באופן ששם הוי' הוא בהעלם בשם אלקים (כמבואר בארוכה בשער היחוד והאמונה⁷⁹ בענין שמש ומגן הוי' אלקים⁸⁰), ומה שנראה בגלוי (כמבואר בדרושי חסידות⁸¹ שברא הוא מלשון גילוי) הוא שם אלקים], מלשון העלם והסתר, ועד שהוא גם לשון רבים⁸² (כמבואר בארוכה בכ"מ). אך ע"י ההלכות דוקא פועלים לגלות את הפנימיות דשם אלקים. וענין זה נעשה ע"י שממשיכים מדרגא שלמעלה משם הוי', שבכללות הו"ע סדר ההשתלשלות, החל מבחי' החכמה (שהרי בחי' כתר רק נרמזת בקוצו של יו"ד⁸³), ואילו ענין ההלכות הוא גילוי רצון העליון שלמעלה מחכמה, והיינו, שבירור רצון העליון נעשה ע"י השקו"ט הקודמת בכל הכחות עד לכח החכמה, אבל גילוי רצון העליון הוא בהלכה פסוקה בנוגע למעשה

-
70 רמב"ם שם.	אור"ח סקנ"ו ס"ב.
71 תו"א שם צ, ד ואילך. שערי אורה שם	77 בראשית א, א.
נז, סע"ב ואילך.	78 שם ב, ד.
72 סימן כט.	79 פ"ד ואילך.
73 מגילה כח, סע"ב. נדה בסופה	80 תהלים פד, יב.
(ובפרש"י).	81 ראה סה"מ תרנ"א ע' צג. ה'ש"ת ס"ע
74 יומא כו, א.	16 ואילך. ספר השיחות תש"ה ע' 64.
75 אבות פ"ב מי"ב.	ה'ש"ת ע' 356.
76 משלי ג, ו. וראה רמב"ם ה' דעות	82 ראה פרש"י וירא כ, יג. ובכ"מ.
ספ"ג. טושו"ע אור"ח סרל"א. שו"ע אדה"ז	83 ראה תניא אגה"ת פ"ד (צד, ב).

בפועל, שהוא בדוגמת העמוד בבית חומה גדול שנצב בארץ וראשו מחובר בגג, שמחבר את המטה מטה ביותר עם העליון עליון ביותר (כמבואר באגה"ק הנ"ל).

ח) אמנם אע"פ שענין הפורים ישנו גם עכשיו (כמובן בפשטות מזה שאמרו שימי הפורים לא יבטלו), מ"מ, אין זה מגיע לעילוי דימי הפורים לעתיד לבוא. וכמובן מזה שאפילו בימי הפורים עכשיו הנה משנה לשנה מעלין בקודש, ועאכו"כ לעתיד לבוא, שיהי' שינוי ועלי' (לא רק משנה לשנה, אלא) שלא בערך, הרי מובן שכל הענינים (כולל גם ימי הפורים) יהיו אז באופן שלא בערך.

וע"ד משנת"ל⁸⁴ ממאמרי וידעת⁸⁴, שעכשיו יש ענינים שהם באופן של ידיעה, ויש ענינים שהם באופן של אמונה, שבכללות הרי זה החילוק שבין הענין דממכ"ע (שהוא באופן של ידיעה) לענין דסוכ"ע (שהוא באופן של אמונה), אך לעתיד לבוא, יומשך בפנימיות גם מה שעכשיו הוא בבחי' סוכ"ע, ואז לא יצטרכו בשביל זה לענין האמונה, כיון שגם ענין זה יהי' באופן של ידיעה (וידעת⁸⁵), כמ"ש⁸⁶ כי מלאה הארץ דעה את הוי' גו', ואילו ענין האמונה יהי' אז בענינים נעלים יותר, עד לענינים שהם למעלה מידיעה לגמרי. ועד"ז יובן גם בנוגע לעלי' של ימי הפורים לעתיד לבוא בערך לימי הפורים עכשיו, דאע"פ שגם עכשיו הרי זה באופן שחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע, למעלה מידיעה, אין זה מגיע לענין דעד דלא ידע שיהי' בימי הפורים לעתיד לבוא, בדוגמת האמור לעיל שהאמונה דעכשיו היא בענינים שאינם בערך לענינים שבהם תהי' האמונה לעתיד לבוא.

ועד"ז יש לבאר בדרוש הנ"ל בלקו"ת, שאע"פ שמתחיל בהפלאה דלעתיד לבוא, שרק אז יהי' הענין דואכלתם אכול גו' עד שוהלתם גו' אשר עשה עמכם להפליא, אעפ"כ ממשיך שיש כבר גם עכשיו מעין זה (ואדרבה, הענין שישנו כבר עכשיו הוא ההכנה לענין זה כפי שיהי' לעתיד לבוא), בהפלאת ענין זה קרבן אהרן [שהוא דוגמת הענין דואכלתם אכול, שמהאוכל יצא מאכל, שאע"פ שאהרן מבורר כבר בתכלית ובשלימות (לפי ערך השלימות דסדר השתלשלות), צריך להקריב קרבן ולהתעלות לדרגא נעלית יותר]. אלא שלעתיד לבוא יהי' הענין

(86) ישע"י, יא, ט.

(84) לקו"ת ואתחנן ז, ב ואילך.

(85) ואתחנן ד, לט.

דואכלתם אכול ושבוע באופן נעלה יותר באין ערוך (בדוגמת העילוי דימי הפורים דלעתיד לבוא), ובאופן שיומשך גם בכללות העולם כולו.

ט) **והנה** מבואר בתניא⁸⁷ שכל הענינים דלעתיד תלויים במעשינו ועבודתינו בשיתא אלפי שני דהוה עלמא, ובמיוחד בזמן הגלות. ובהקדמה, שענין זה מודגש גם בנוגע לפורים, שדוקא עי"ז שהיו תחילה במעמד ומצב שעבדי אחשורוש אנן (ועד שאפילו לאחר נס פורים — אכתי עבדי אחשורוש אנן)⁸⁸, הנה ענין זה הי' הכנה (ועד שמההכנה נמשך למטה מעשרה טפחים בעשי' בפועל) לבוא לענין דחייב איניש לבסומי עד דלא ידע⁸⁹, ובאופן שימי הפורים האלה — כפי שהם עכשיו באופן שמראה באצבעו ואומר אלה — לא יעברו גו' וזכרם לא יסוף גו', ועד שגם לעתיד לבוא שכל המועדים בטלים הנה ימי הפורים אינם בטלים. ועד"ז בענין ההלכות, שדוקא ע"י בירור התחתון שאין תחתון למטה הימנו (כנ"ל ס"ז), נעשה לעתיד לבוא הענין דונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר יחדיו כי פי הוי' דיבר⁹⁰. וכן הוא בנוגע לענין דואכלתם אכול גו' אשר עשה עמכם להפליא דלעתיד לבוא, שנעשה ע"י הענין דזה קרבן אהרן⁹¹, שהקריבו במשכן ואח"כ במקדש, וגם לאח"ז בעבודה הרוחנית שיש בכל אחד מישראל [כיון שענין זה נמשך מהכה"ג בכל הכהנים, ועל ידם בכל אחד ואחת מבנ"י, שעמהם קשור הכה"ג והוא השליח שלהם, כמובן מעבודת יוהכ"פ, הקשורה גם עם ימי הפורים⁹²], וכמבואר בארוכה בכ"מ⁹³ שבזמן שביהמ"ק הי' קיים הוצרכו להיות כהנים בעבודתם ולויים בדוכנם וישראל במעמדם כדי להקריב את התמיד, ואילו עכשיו, הנה כל אחד מישראל שמתפלל תפלת שחרית, שתפלות במקום תמידין תקנום⁹⁴, אע"פ שאינו כה"ג, ואפילו לא כהן הדיוט, ואפילו לא לוי, אלא ישראל, הרי הוא מקריב תמיד של שחר, ועד"ז בנוגע לתמיד של בין הערבים, וכל הקרבנות (שכולם בין תמיד של שחר לתמיד של ערבית⁹⁵), שעל ידם מגיעים גם עכשיו לבחי' רזא דא"ס — שזהו בדוגמת הענין דעד דלא ידע, שהכח על זה לוקחים במיוחד מימי הפורים שהם באופן דעד דלא ידע בגלוי, ומזה נמשך הענין דעד דלא ידע בעבודת האדם (ברוחניות עכ"פ) במשך כל השנה כולה.

(92) ראה תקו"ז תכ"א (נז, ב).

(93) ראה לקו"ת במדבר יג, א. אזה"ת

במדבר ע' קנט.

(94) ראה ברכות כו, ב (וראה לקו"ש חכ"ג

ע' 23 הערה 53).

(95) ראה פסחים נח, ב.

(87) רפל"ז.

(88) מגילה יד, א.

(89) שם ז, ב.

(90) ישע"י מ, ה.

(91) וראה לעיל ס"ב שקרבנות הוי"ע

(92) ראה פסחים (החז"ל).

ומובן שענין זה עתה הוא אמנם רק ברוחניות, אבל אעפ"כ, כיון שענין זה נתבאר בפנימיות התורה כפי שנתגלתה בתורת החסידות, שמסבירה זאת בהבנה והשגה בחכמה בינה ודעת, באופן שגם נה"ב יכולה להבין זאת, הנה כשמתבונן בזה, ישנו ענין זה ברוחניות ובנשמה שלו בהבנה והשגה עכ"פ (אפילו אם עדיין חסר אצלו ההרגש בפועל בלב הגשמי), שכבר מבין בהבנה והשגה גמורה איך שעכשיו נפעל הענין דזה קרבן אהרן, שהמסובב ממנו הוא ואכלתם אכול ושבוע גו' שיהי' לעתיד לבוא (ועד"ז בנוגע לימי הפורים, שע"י הענין דעד דלא ידע בימי הפורים עכשיו נפעל הענין דפורים כפי שיהי' לעתיד לבוא).

ונמצא שדוקא ע"י מעשינו ועבודתנו עתה נפעלת ההכנה וכל העילות וכל הסיבות שעל ידם יהי' לעתיד לבוא הענין דואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם ה' אלקיכם אשר עשה עמכם להפליא, שזהו א' מהפסוקים שאומרים במוצאי שבת קודש⁹⁶, שאז היא סעודתא דדוד מלכא (וכפי שמדייק בסידור האריז"ל⁹⁷ — לא סתם דוד מלכא, אלא מוסיף תיבת) משיחא, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, ואז — והללתם את שם ה' אלקיכם אשר עשה עמכם להפליא, במהרה בימינו ממש.

97) להר"ש מרשקוב (בסדר כוונת הבדלה ומוצאי שבת).

96) לאחר הבדלה.

הוספה

בי"ה, י"א ניסן תשכ"א
ברוקלין

הווי"ח אי"א נו"נ וכו' מוה' יוסף שי

שלום וברכה!

מ'האָט מיר איבערגעגעבן אייער בקשת ברכה פֿאַר ... תחי',

און בעת רצון וועט מען זי מזכיר זיין, אויף דעם ציון הק' פון כ"ק מו"ח

מהעתקה. נדפסה בתשורה (תות"ל מאַריסטאָן, י"א ניסן תשנ"ה).
מוה' יוסף: קופער, ברוקלין.

אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, לויט דעם אינהאַלט פון דעם בקשה, ויהי רצון – אַזוי ווי איר האָט געשיקט די בקשה, זאָלט איר אויך אָנזאָגען אַ גוטע בשורה אין דעם.

און אייער באַטייליגונג אין דעם לערנען פון דעם ספר תניא קדישא – ברבים, וואָס ס'איז דאָך באַוואוסט דער וואָרט פון "הרב החסיד המפורסם איש אלקי קדוש יאמר לו מוהר"ר משולם זיסל מאַניפאָלי" אַז מיט דעם ספר התניא וועלן אידן גיין מקבל זיין פני משיח צדקנו,

זאָל פועל'ן אויך, אַלץ הכנה צו דעם, ס'זאָלען באַזייטיגט ווערן אַלע דאגות און ענינים וועלכע שטערן צו דינען השי"ת בשמחה ובטוב לבב, און בפרט אַז דאָס איז דאָך דער ענין פון חג המצות, צו וועלכען מיר דערנענטערן זיך, זמן חירותינו, חירות אמיתית,

בברכה לבשו"ט בכל הנ"ל ולחג כשר ושמח

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
ש.מ. סימפסון, מזכיר.

[תרגום חפשי]

מסרו לי בקשת ברכה שלו עבור ... תחי',

ובעת רצון יזכירו אותה על הציון הקי' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, מתאים לתוכן הבקשה, ויהי רצון – שכשם ששלח הבקשה, כך יבשר טוב בזה.

וזכות השתתפותו בלימוד ספר תניא קדישא – ברבים, אשר ידוע פתגמו של "הרב החסיד המפורסם איש אלקי קדוש יאמר לו מוהר"ר משולם זיסל מאַניפאָלי", שעם ספר התניא ילכו ישראל לקבל פני משיח צדקנו,

יפעול זה גם, בתור הכנה לזה, שיסולקו כל הדאגות והענינים אשר מפריעים לעבודת השי"ת בשמחה ובטוב לבב; ובפרט אשר זהו ענינו של חג המצות, שאליו מתקרבים אנו, זמן חירותינו, חירות אמיתית,

בברכה לבשו"ט בכל הנ"ל ולחג כשר ושמח.

דער וואָרט פון "הרב החסיד .. מאַניפאָלי": לשון הכותרת להסכמתו על ספר התניא. וראה אג"ק אדמו"ר מהור"צ ח"ד אגרת א"א (ריש ע' רסז).

לזכות

הרה"ת ר' יצחק שמואל לייב וזוגתו מרת נורית תחי' שיחיו

לוינזון

בקשר עם יום השנה לנישואיהם

ראש חודש ניסן

ולזכות בניהם ובנותיהם

מנחם מענדל, אסתר שיינדל, חנה, דבורה, רבקה,

שלום דובער, שטערנא שרה ושיינא

שיחיו לאריכות ימים ושנים טובות ובריאות

ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' יוסף מאיר וזוגתו מרת חי' לאה שיחיו לוינזון

ר' מרדכי מעשיל וזוגתו מרת שושנה שיחיו סגל